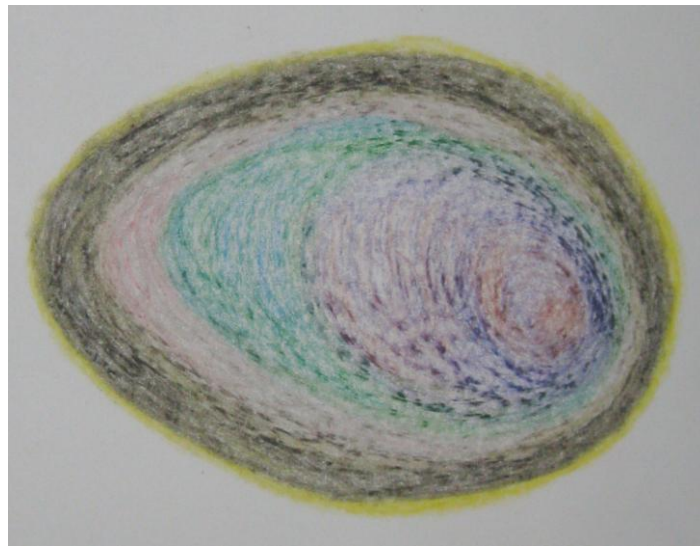


Dit verhaal is verschenen in de bundel 'de kracht in elke vrouw'.

*Verloren  
voorbij, de tijd  
voorbij, de kansen  
het doet pijn*

*een onvervuld verlangen.*

*Ik kan de tijd niet terugdraaien.  
Waar ben ik mee bezig?  
Ik blijf hopen,  
ondanks de feiten.*



Een van de vele tekeningen die zij maakte die haar baarmoeder symboliseerde met alle emoties en energieën.

**'Wanneer je kiest en tegelijkertijd verdriet hebt om de keuze die je níet maakt, is het de juiste keuze'**

**Carolina Konijn (1965) is integratief hypnotherapeut en ervaringsdeskundige op het gebied van ongewenste kinderloosheid. Een jaar geleden begon ze 'Alleen en ongewenst kinderloos', naar aanleiding van haar eigen ervaring. Ze wilde een ontmoetingsplek creëren voor single vrouwen met een onvervulde kinderwens. 'Alleen en ongewenst kinderloos' is een onderdeel van haar praktijk Inako Coaching en Therapie.**

\*In 2009 besloot ik een punt achter mijn kinderwens te zetten. Achteraf gezien vond dit jaar mijn laatste Moederdagviering plaats, want mijn moeder overleed een jaar later. Ik werd ineens geconfronteerd met het feit dat ik deze dag nooit meer zou vieren. Niet als dochter van mijn moeder en ook niet als moeder van mijn zo vurig gewenste kind.

Moederdag. Een dag van mooie herinneringen en óók van onvervulde verlangens. Een dag waarvoor ik lang geleden op school een cadeautje knutselde, met een rijmpje erop, geschreven door de juf. Vol trots gaf ik dat aan mijn moeder op zondagochtend. 'Voor de allerliefste mamma,' stond erop. Ik bewaar het nog steeds. Tranen prikken in mijn ogen als ik die knutselstukjes weer zie, want er is en er

komt geen kindje dat mij 'mamma' noemt! Een pijnlijke dag voor mij en veel vrouwen die ongewenst kinderloos zijn. Want het feit dat je moeder bent, wordt elk jaar gevierd. Er wordt veel aandacht aan besteed in winkels en media. Er is geen ontkomen aan. Maar als je dan geen moeder bent, wat vier je dan? Wanneer word jij geëerd? Surfend op internet kwam ik informatie tegen over Matralia, het feest van de kinderloze moeders. Deze feestdag stamt uit de Romeinse tijd, waarin kinderloze vrouwen elk jaar op 11 juni werden geprezen voor hun aandeel in de opvoeding van de kinderen van naaste moeders. Matralia komt van Mater Matuta, de godin van de dageraad, geboorte en groei. Mater is één van de benamingen van de moedergodin. Denk maar eens aan *madre*, moeder of *mutter*. Het woord betekent 'zij die het leven draagt'. Deze godin werd geëerd door vrouwen die zelf geen moeder waren. Deze dag wordt ook in Nederland in ere hersteld, om de eigen weg als kinderloze moeder te vieren. Voor mij is het een dag waarop ik stil sta en opnieuw de verbinding aanga met de Mater Matuta in mijzelf: mijn vrouwelijkheid en de moeder in mijzelf. Dat vier ik sinds 2010, maar waar begon het allemaal? Waar begon mijn verlangen naar een biologisch eigen kind te broeien en waar begon mijn proces van acceptatie, rouwen en helen?

Ik groeide op met het toekomstbeeld dat ik eens een gezin zou gaan vormen, moeder zou worden en later oma. Net als mijn moeder. Ook wilde ik drie kinderen. Dat beeld had ik al van jongs af aan. Dat was voor mij een vanzelfsprekendheid, dat ging gewoon een keer gebeuren. Ondertussen leefde ik mijn leven zoals het kwam, maakte ik mijn eigen keuzes en ging ik mijn eigen weg. Ik vond het jammer dat ik alleen was, maar genoot ook van de vrijheid die ik had. Deze vrijheid gaf mij ook de mogelijkheid om mijn wens te realiseren om een tijdje in Spanje te wonen en te werken. Ik was net 27 jaar toen ik voor een half jaar vertrok. Dat half jaar is een periode geworden van ongeveer negen jaar op Lanzarote. Ook daar heb ik vriendjes gehad en hoopte ik een gezinnetje te vormen. Rond mijn dertigste heb ik even die biologische klok gevoeld. Ik voelde zo'n oerverlangen om zwanger te worden, te bevallen en een kind aan mijn borst te leggen. Maar mijn leven was prima en er was ook geen geschikte partner. Bovendien zou het toch allemaal nog een keer goed komen? In die tijd had ik wel zwanger kunnen raken, want ik vrijde niet altijd veilig; 'voor het zingen de kerk uit'. Maar het gebeurde niet en ik kreeg het idee dat het op dat moment niet de bedoeling was. Jaren later begon ik daardoor wel te twijfelen aan mijn vruchtbaarheid.

Het duurde nog een aantal jaren voordat ik mij bewust werd dat mijn leeftijd een rol ging spelen en voordat ik mijn toekomstbeeld een beetje bijstelde. Ook het besef dat het wel eens anders zou kunnen lopen, drong heel langzaam tot mij door. Toch bleef ik hopen en dromen dat het op een dag allemaal goed zou komen. Ondertussen was het aantal kinderen dat ik zou krijgen wel minder geworden. Geen drie, maar twee.

In het jaar dat ik 35 werd, ben ik naar Nederland gekomen omdat mijn vader terminaal ziek was. Ik voelde en wist gewoon dat het niet lang meer zou duren. Wilde ik hem nog levend zien, dan moest ik nu gaan. Ik besloot voor een half jaar terug te komen. Ik heb mijn vader nog een maand mee mogen maken. Na zijn dood bleef ik tijdelijk bij mijn moeder in huis om allerlei zaken te regelen en het eigen bedrijf van mijn vader af te ronden. Dat tijdelijk werd uiteindelijk vast. Op Lanzarote had ik al een jaar het idee dat ik mensen wilde helpen en qua werk had ik het niet meer naar mijn zin. Ik wilde eerst een opleiding doen om mensen te kunnen begeleiden en daarvoor bood Nederland mij de beste mogelijkheden. Ik ben nog 2 jaar bij mijn moeder in huis gebleven, voordat ik weer op mijzelf ging wonen. In die periode was ik ook niet bewust met relaties en mijn kinderwens bezig. Ik was druk met

het opruimen van de zaak van mijn vader, het op de rit krijgen van mijn leven, werken, studie en zorgen voor mijn moeder.

Eenmaal weer op mijzelf begon ik weer mijn eigen leven te leiden, maar na de jaren ervoor had ik geen behoefte aan een relatie. Toen gebeurde wat ik niet voor mogelijk had gehouden. Ik raakte zwanger, hoewel ik dacht dat ik onvruchtbaar was en ondanks het nemen van de morning after pil. Maar met deze man wilde ik beslist geen kind en hij wilde helemaal geen kinderen. Ik twijfelde er niet aan dat ik ongesteld zou worden, ik had immers de morning after pil genomen, maar ik voelde mij wel anders. Er klopte iets niet. Ik stond op het punt om op vakantie naar Lanzarote te gaan en had eigenlijk al ongesteld moeten worden. Ik dacht: als ik zwanger ben, dan kan ik niet gaan. Want dan moet ik bezig zijn met een beslissing. Dus kocht ik een dag voor vertrek een zwangerschapstest. Maar de test gaf geen uitslag. Die functioneerde niet. Er was in het venster niets te zien. Ik had geen tijd meer om een nieuwe te halen. Ik stelde mijzelf gerust dat ik nog wel ongesteld zou worden en dat het door de drukte en stress van het afmaken van studieverlagen kwam dat ik nog niet ongesteld was geworden. Eenmaal op Lanzarote zou het wel goed komen.

Dus niet. De tweede dag van mijn vakantie kocht ik een test en deze was positief. Waarom de eerste test geen uitslag gaf? Geen idee. Maar daardoor ben ik wel naar Lanzarote gegaan, mijn tweede thuisland. Daar was ik omringd door vriendinnen. Een betere omgeving voor de keuze die ik toen maakte, had ik mij niet kunnen wensen. Wel of geen abortus. Een ongelooflijk moeilijke keuze, een keuze die je eigenlijk niet wilt maken. Vanaf het eerste moment dat ik wist dat ik zwanger was, besloot ik van de zwangerschap te genieten. Misschien zou het wel de enige zwangerschap zijn die ik ooit zou ervaren. Ik zorgde heel goed voor mijzelf en koesterde het vruchtje dat in mij groeide. Tegelijkertijd werd ik heen en weer geslingerd tussen wel en niet. 's Morgens wist ik zeker dat ik voor een abortus zou kiezen en 's middags wist ik zeker dat ik mijn kind wilde houden. Ik accepteerde deze slingerbeweging die mij meer zou leren over mijzelf en dus mijn uiteindelijke keuze. Ik had inmiddels uitgezocht hoeveel tijd ik voor mijn keuze had en ik besloot deze vakantie hiervoor te gebruiken. Er zijn zo veel dingen door mij heen gegaan. Zoals de angst dat wanneer ik voor een abortus zou kiezen, ik later door God gestraft zou worden en dus nooit meer zwanger zou raken. Mijn vriendinnen gaven mij de ruimte om alle mogelijke aspecten te onderzoeken. In gesprekken gingen ze met mij mee, vertelden hun eigen verhaal en hielden mij ook een spiegel voor. Een paar dagen stelde ik mijzelf voor dat ik mijn kindje zou houden. Daar geloofde ik dan helemaal in om te ervaren wat ik dan voelde, dacht en deed. Daarna deed ik hetzelfde voor de andere keuze. De warme, open en oordeelloze omgeving, de ruimte en tijd die ik mijzelf gaf en de boeken van Elisabeth Kubler-Ross, hebben mij geholpen een keuze te maken. Ik heb uiteindelijk gekozen voor een abortus. Tegelijkertijd huilde ik veel om de keuze die ik niet ging maken. Een vriendin vertelde mij dat wanneer je een keuze maakt en tegelijkertijd verdriet hebt om de keuze die je niet maakt, het betekent dat je de juiste keuze maakt. Ik denk dat ze gelijk heeft, want op dat moment begon het rouwproces om het verlies van mijn kindje.

Toen ik in Nederland kwam, heb ik een paar dagen gewacht voor ik de huisarts belde om te zien of mijn keuze zou veranderen. Deze bleef hetzelfde. Ik wilde met deze man, die sowieso geen kinderen wilde, geen kind en ik wilde het beslist niet alleen. Ik zag mijzelf niet als alleenstaande moeder. Bovendien was ik herstellende van een periode van overspannenheid. Ik kon het op dat moment ook niet aan. De dag voor de abortus heeft een vriendin foto's van mij gemaakt. Je ziet er niets op, maar voor mij is het iets tastbaars, waar ik soms nog naar kijk. De avond voor de abortus begon ik aan een

afscheidsbrief aan mijn ongeborn kind. De volgende dag kwam een vriendin mij ophalen. Zij ging mee naar de abortuskliniek en bleef zo veel mogelijk bij mij. Er werd ook een echofoto gemaakt. Heel confronterend, maar ik ben blij dat ik er wel naar gekeken heb. De behandeling zelf was snel voorbij. En zo klein als het vruchtje was, toch voelde ik een leegte in mijn lichaam. Ik had sterk het idee dat het een meisje zou zijn geweest. Als symbool en herinnering kreeg ik een meisjespop van de vriendin die mee was. Ik heb haar, de pop, een plek gegeven in mijn huis. 's Avonds heb ik de afscheidsbrief afgemaakt en verbrand. De as gaf ik mee aan de wind. Pas jaren later heb ik haar een naam gegeven: Nieke.

Ik heb geen spijt van deze beslissing en sta hier nog steeds volledig achter. Door het beslissingsproces heb ik ook mijzelf beter leren kennen. Het is echter nooit een keuze geweest voor kinderloosheid. Ik wist nu dat ik dus wel vruchtbaar was en ook een kind wilde, maar wel met een partner en niet alleen. Ik wilde dat gezinnetje waar ik al lang van droomde. Geen drie kinderen meer. Maar één moest toch nog wel lukken, toch? Ook wist ik dat ik een goede en lieve moeder was, dankzij mijn jongste neefje: een expert op dat gebied! Ik genoot van de momenten dat ik bij mijn neefjes oppaste. Eén moment koester ik speciaal. Mijn jongste neefje noemde mij mamma. Ik zei: 'Ik ben je tante hoor.' En hij antwoordde: 'Maar als mijn mamma er niet is, ben jij mijn mamma.' Zo lief. Daarna vroeg hij: 'Wil jij ook een kindje Tante Carolina?' Ik antwoordde: 'Ja, heel graag.' Waarop hij zei: 'Jij zult een lieve en goede moeder zijn.' Wow, dat kwam binnen. Wat gebeurde er hier nu precies? Mijn neefje zag en erkende de moeder in mij. Dat nam niemand mij meer af!

Inmiddels was ik 38. Ik ging daten en schreef mij in op een datingsite. Ik heb aardig wat dates gehad, maar als de tijd dringt, dan schiet het niet op. Ik had het gevoel dat op mijn ene schouder een poppetje zat die keek of hij een geschikte partner was en op de andere een poppetje die keek of hij een geschikte vader was. Dat werkte niet! Ondertussen leefde ik door en tegelijkertijd stond mijn leven ook stil, want eigenlijk wilde ik het anders. Ook al was ik niet bezig om zwanger te raken, toch slikte ik foliumzuur. Jarenlang heb ik dat gedaan. Ik ben zelfs zo ver gegaan dat ik een keer op het allerlaatste moment besloot mijn mond te houden en met een vriend onbeschermd vree tijdens mijn ovulatieperiode. Wie weet lukt het en dan ben ik tenminste zwanger, dacht ik. Het ging niet om hem of ons, maar om mijn kind. Tegenstrijdige gevoelens gingen door mij heen. Verdriet over dat ik dit gedaan had, want het was niet de manier waarop ik dat wilde. Niet voor hem, niet voor mijzelf en zeker niet voor ons kind. En blij dat ik misschien wel zwanger kon zijn. Daarna was ik blij en opgelucht toen ik ongesteld werd en tegelijkertijd erg verdrietig dat ik niet zwanger was. Zo sterk werd de drang om zwanger te raken, dat ik zelfs mijn eigen grenzen verlegde en mijn eigen principes opzij zette. Er was nog steeds geen relatie. Dan toch maar alleen. Ik ben op internet op zoek gegaan naar een geschikte zaaddonor. Bij het daten maakte ik al van alles mee, bij het zoeken naar een donor was het net zo. Ik kwam ook mijzelf tegen. Bij elke donor die ik sprak, vroeg ik mij af wat het kind van hem mee zou krijgen. Misschien wel precies datgene waar ik mij nu aan stoer of wat ik niet leuk vind aan hem. Dit werkte niet voor mij. Beter een anonieme donor. Begin 2005, vlak voordat ik 40 werd, ben ik naar een kliniek gegaan voor kunstmatige inseminatie (KID). Ik kwam op een wachtlijst van een jaar. Ik dacht: 'Oké, begin 2006 ben ik aan de beurt. Mooi. Een jaartje rust.'

In dat jaar hield ik me weinig bezig met mijn kinderwens en begon ik ook aan een nieuwe baan en een opleiding. Het was goed om het even te laten rusten. Toen kwam het moment van het intakegesprek. Dat gesprek was verschrikkelijk. Ik had het gevoel beoordeeld te worden of ik wel een geschikte moeder zou zijn. Hoe durfde ze! Na een jaar er niet mee bezig te zijn geweest, kwam het

ineens heel dichtbij. Ik begon te twijfelen. Wilde ik dit nu echt alleen? Maar als ik nu nee zei, was er geen weg terug. Dan was ik 41 en zou ik niet meer geaccepteerd worden bij een kliniek. Ik dacht, hoe ga ik dit aanpakken? Hoe kom ik erachter wat ik nu werkelijk wil? Wat mij enorm benauwde was om het alleen te doen. Door een sessie hypnotherapie op het thema 'alleen', kon ik die lading loslaten waardoor ik dichterbij mijzelf kon komen om te ontdekken of ik dit echt wilde. Ik kon mijzelf weer ruimte en tijd geven om tot een goede beslissing te komen, zoals ik dat bij mijn abortus ook had gedaan. Ik ben gaan praten met familie en vriendinnen over het krijgen van kinderen. Wat waren hun redenen om juist wel of niet te kiezen voor kinderen? Wat waren hun verwachtingen en wat heeft het gebracht? Door het praten kreeg ik zelf ook een beter beeld van mijn eigen redenen en verwachtingen. Stil worden in mijzelf, luisteren naar mijn gedachten en vooral deze accepteren, serieus nemen en onderzoeken, was belangrijk voor mij. Ik kwam tot dezelfde conclusie als bij mijn abortus: ik ben geen vrouw die er alleen voor kiest en ik zie mijzelf niet als alleenstaande moeder. Dus annuleerde ik de vervolgspraken bij de kliniek, maar stond nog steeds met lege handen. Ik had bewondering en respect voor vrouwen die het wel alleen deden. Vaak voelde ik een steekje jaloezie als ik ze zag, maar daarna voelde ik ook direct weer dat ik niet een vrouw was die er alleen voor kiest. Zij wel en dat was prima. Ik niet en dat was ook prima. Tegelijkertijd voelde ik ook het verdriet van mijn ongewenste kinderloosheid. Niet kiezen voor KID betekende voor mij ook een bevestiging van mijn keuze voor abortus. Maar geen van beide keuzes was een keuze voor kinderloosheid.

Dan toch maar weer hopen op die ene man die het zou gaan regelen voor mij. Het heeft daarna nog drie jaar geduurd voor ik besloot mijn kinderwens definitief los te laten. Tot die tijd was het alsof mijn leven stilstond. Elk artikel over succesverhalen en elk succes dat ik hoorde in mijn omgeving, fungeerden als laatste strohalm en voedden mijn hoop dat het ooit goed zou komen. Hoe ouder ik werd, hoe meer ik de leeftijdsgrens verlegde. Zo lang mogelijk de deur op een kier houden. Ik had het liefst de tijd stilgezet, maar die liep door. Een onhoudbare situatie.

In april 2009 meldde ik mij ziek. Het was gewoon op. Ik sliep slecht, was erg moe en het voelde alsof mijn hele lijf in een hogere versnelling zat. Ik voelde mij leeg. Tijd voor rust en de balans opmaken. Ik maakte een mindmap met daarin, zowel op het gebied van werk als privé, alle gebeurtenissen die voor mij belangrijk waren geweest de afgelopen tien jaar. Dat gaf mij een eerste houvast en overzicht. Ik realiseerde mij dat ik het onvermijdelijke aan het vooruitschuiven was en dat het moment aangekomen was om definitief afscheid te nemen van mijn kinderwens. Ik voelde van binnen een verlangen naar rust en loslaten. Ik verlangde ernaar om er niet meer mee bezig te zijn, niet meer elke maand de teleurstelling wanneer ik ongesteld werd, want dat herinnerde mij eraan dat ik ouder werd en de verloren kansen. Ik wilde weer leven, genieten. Maar definitief afscheid nemen betekende ook dat ik definitief kinderloos zou blijven. Ik had dubbel verdriet, namelijk ook het verdriet dat er geen partner was. Een partner en mijn kinderwens waren onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het was nodig om ze uit elkaar te halen, zodat ik om beiden kon gaan rouwen. Ik heb dit met behulp van hypno- en regressietherapie gedaan. Omdat ik ziek thuis was, had ik meer tijd voor mijzelf en kon ik het verdriet makkelijker toelaten. Het kwam er allemaal uit. Verdriet om alles wat de kinderwens voor mij betekende. Ervaren hoe het is om zwanger te raken van een geliefde. Een liefdesbaby, de samensmelting van man en vrouw. Het 'zwangeren', een lichaam dat verandert en een buik die groeit. Een nieuw leven in mij, onlosmakelijk met mij verbonden alsof we een zijn. Zowel mijzelf als de partner weerspiegeld zien in ons kind. Een verlangen naar intimiteit en verbondenheid, naar onvoorwaardelijke liefde en eenheid. Het leven kunnen doorgeven. Door het moeder worden zou ik ook eindelijk echt volwassen worden en dus gezien worden, mee tellen en

erbij horen. Het zou mij als vrouw en als mens completer maken. Maar nee, niets van dit alles ging gebeuren. Dit verlies grijpt zo oerdiep...

Er was een moment waarop het leek alsof mijn emotie vastzat. Het kwam er maar niet uit. Het was woede. Ik was thuis en pakte papier en waskrijt. Ik ben gaan tekenen vanuit die woede. Alsof ik in een trance zat. Ik liet mijn lichaam de beweging maken. Ogen dicht en voelen wat er opkomt. Eindelijk kwam de woede los. Daarna het verdriet. Na het tekenen schreef ik het van mij af. Door dit een aantal keren te doen, voelde ik hoe het transformeerde en ruimte, ontspanning en rust gaf. Ik kreeg zicht op wat er in mij omging en kon een onderscheid maken tussen reële en irreële gevoelens. Ik kon de verantwoordelijkheid nemen voor mijzelf en mijn leven. In die periode maakte ik enkele tekeningen, waaronder een baarmoeder met een rouwrand en daaromheen licht en warmte (geel). Daarbinnen verschillende emoties als woede, verdriet en jaloezie, maar ook liefde, verbondenheid en spiritualiteit (zie intro).

Het is niet of-of, maar en-en. Ik heb keuzes gemaakt waar ik achter sta en ook blij om ben, tegelijkertijd voelde ik verdriet en pijn om de keuzes die ik niet heb gemaakt. Het is voor mij en-en. Je kunt beide gevoelens die tegenstrijdig lijken, ervaren. Wanneer je dat accepteert, komen mannelijk en vrouwelijk in verbinding! Leef je vanuit je hart!

Ik had behoefte aan contact met gelijkgestemden en ben op zoek gegaan naar boeken en lotgenotencontact voor alleenstaande vrouwen met een onvervulde kinderwens. Helaas was er heel weinig te vinden. Ik had het gevoel de enige te zijn, maar wist dat het niet zo was. Voor het afstuderen aan de opleiding integratieve psychotherapie, heb ik mij gespecialiseerd in rouwverwerking bij een onvervulde kinderwens. Het schrijven van de scriptie heeft ook helend gewerkt voor mij. Tijdens het schrijven werd het steeds duidelijker dat ik voor alleenstaande vrouwen die worstelen met een onvervulde kinderwens, een ontmoetingsplek wilde creëren. Een veilige plek voor steun, begrip, (h)erkenning en hulp. Dat heb ik vorm gegeven in 'Alleen en ongewenst kinderloos'.

Ik heb hier mijn weg naar ongewenste kinderloosheid geschetst. Ik hoop dat een lotgenoot hier kracht en inspiratie in vindt en beseft dat ze niet de enige is.

Ik wil mijn verhaal afsluiten met een geschenk van mijn moeder. Een aspect van het moederschap is het zorgen voor anderen. Toen mijn vader overleed en mijn zussen en ik allang geen zorg meer nodig hadden, heeft mijn moeder dit voor haar zo belangrijke aspect op een andere manier vormgegeven. Zij is gaan zorgen voor, en heeft zich bekommerd om ouderen. Of 'de oudjes', zoals zij ze noemde. Velen hebben hun waardering voor haar aan ons geuit.

**Moederschap kan op vele manieren worden vormgegeven, ook zonder fysiek geboorte te geven.**